

[Dahlgaard.]

Dette folketing kan jo ikke fungere og kan ikke frembringe lovgivningsresultater, hvis ikke partierne i tryghed kan indgå aftaler med hinanden. Skulle vi så ikke passe på ikke at få et alt for robust forhold til aftaler?

(Kort bemærkning).

Melchior (CD):

Jeg kan berolige hr. Dahlgaard. Han er jo ikke uvidende om, som jeg nævnte det i mit indlæg, at vi flere gange har omtalt dette forslag, sidst fra denne talerstol i åbningsdebatten for en uge siden; om der skulle foreligge en teknisk fejl, så kan jeg kun beklage. Jeg gik ud fra, at den slags formalia kunne passere i en sag af så overordnet betydning, som vi diskuterer i dag, og jeg vil gerne tilsige, at jeg har ikke noget robust forhold til indgåede aftaler.

Aage Frandsen (SF):

Spørgsmålet om beskæftigelsen er adskillige gange blevet rejst både i offentligheden og også her i folketinget, og det var i den forbindelse, vi i august måned, den 9. august, fik arbejdsministeren til samråd omkring beskæftigelsen. Vi må nok sige, at ved denne lejlighed fik vi desværre ikke ret mange opmuntrende ting med, idet de ting, som lå på regeringens bord på det tidspunkt, ikke kunne give udsigter for ret megen fremme af beskæftigelsen. Nu er spørgsmålet efter to måneders forløb: hvordan ligger det da?

Der er talt meget smukt, nu allersidst af hr. Melchior, om solidaritet. Nu er det ikke bare et spørgsmål om at tale pænt om solidaritet, det er et spørgsmål, hvordan vi viser solidaritet med de mennesker, som er arbejdsløse. Det synes jeg er mere interessant. Så kan man godt kalde det forskellige former for partitaktik, men det er ikke bare det, at vi, når vi taler om det, er enige om, at vi skal være gode ved hinanden og vi skal vise solidaritet; vi må også vise det ved de beslutninger, vi træffer her i folketinget.

En af de ting, som netop er vigtig i forbindelse med arbejdsløshed, er, at det jo ikke bare er et spørgsmål om økonomien, det er også et spørgsmål om de sociale og menneskelige belastninger, som man kaster de arbejdsløse ud i. Hvis vi får en arbejdsløshed, som det tyder på, på en 8-10 pct. til vinter, så koster det den danske statskasse en 3-4 mia kr. på årsbasis i understøttelse. Det lyder jo alvorligt for den danske statskasse. Men det er værre for de mennesker, som bliver arbejdsløse. For dem betyder det rent faktisk, at vi snyder dem for ca. 2 mia kr., som de ikke får udbetalt, fordi understøttelsen er alt for ringe.

Ydermere er det sådan, det ved vi efter adskillige undersøgelser — godt nok desværre ikke så mange danske, for det spekulerer man ikke så meget på, men i hvert fald visse udenlandske og også en enkelt dansk undersøgelse — at de sociale belastninger ved, at folk bliver kastet ud i arbejdsløshed, er så alvorlige, at vi har set, at sygdomshyppigheden stiger. Jeg tænker i den forbindelse på den undersøgelse, som godt nok nu er snart tre år gammel, som Knud Jacobsen i Thyborøn, praktiserende læge i området, lavede. Dengang kendte vi ikke arbejdsløshed i Danmark i øvrigt, men det havde man godt nok i Lemvigområdet. Undersøgelsen viste helt tydeligt, at i det øjeblik de ansatte i en virksomhed får vished om, at der er risiko for arbejdsløshed, ja, så stiger sygdomshyppigheden, og i det øjeblik de bliver afskediget, ja, så stiger sygdomshyppigheden også. Det havde ikke genklang i befolkningen på det tidspunkt, netop fordi det drejede sig om nogle afgrænsede områder. Nu viser det sig, at de problemer, som man dengang så i Lemvigområdet, dem ser man nu andre steder. Det er vel nok derfor, at der for alvor nu er kommet diskussion om de sociale, de menneskelige, de psykiske virkninger af arbejdsløshed.

Det er tydeligere nu, at vi netop til vinter får en arbejdsløshed, som vi ikke har set før, vel nok 15 år tilbage, men det er mindst lige så klart, at vi i øjeblikket har en rege-